

ingediend op **1746** (2022-2023) – Nr. 1
12 juni 2023 (2022-2023)

Ontwerp van decreet

over open scholen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 23 december 2022	13
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	21
Voorontwerp van decreet van 17 februari 2023.....	31
Advies van de Raad van State	39
Ontwerp van decreet.....	49

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet bevat het kader van de principiële verplichting voor openstelling van schoolinfrastructuur. Het maakt deel uit van de uitvoering van het door de Vlaamse Regering goedgekeurde Masterplan Scholenbouw 2.0.

Het Vlaamse schoolgebouwenpatrimonium omvat een omvangrijke oppervlakte van een geschatte 19,1 miljoen m². Demografische ontwikkelingen en de beperkte ruimte in Vlaanderen en Brussel zetten aan tot het effectief delen van schoolinfrastructuur. Maar ook de budgettaire context dwingt om de geïnvesteerde scholenbouwmiddelen zo efficiënt mogelijk in te zetten en zo goed mogelijk te laten renderen. Er is een groeiende nood en vraag naar beschikbare ruimte voor verenigingen, initiatieven van lokale besturen, organisaties en inwoners. Het openstellen van schoolinfrastructuur biedt een antwoord op deze evoluties. In de praktijk is openstelling geen uitzonderlijke situatie meer. Er moet dan ook verdergegaan worden op die ingeslagen weg en beleidsmatig een principiële verplichting gehanteerd worden die wordt opgenomen in een decretaal kader.

De instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en de instellingen voor het volwassenenonderwijs kunnen slechts een beroep doen op de investeringsmiddelen van AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) en het GO! (onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap) voor de aankoop, nieuwbouw en renovatie van schoolinfrastructuur als die infrastructuur wordt opengesteld voor derden volgens de decretale bepalingen. De openstelling betreft ruimten en gebouwonderdelen die zich in alle redelijkheid kunnen lenen tot openstelling na de schooluren.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Met dit ontwerp van decreet wenst de Vlaamse Regering uitvoering te geven aan de beleidsnota Onderwijs 2019-2024 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 129/1) en het Masterplan Scholenbouw 2.0.

De oppervlakte van het Vlaamse onderwijspatrimonium wordt geschat op 19,1 miljoen m².¹ Onderwijsinfrastructuur biedt veel opportuniteiten voor openstelling in de gemeenschap. Schoolgebouwen die voor het grootste deel worden gerealiseerd met middelen van de Vlaamse Gemeenschap dienen zoveel als mogelijk te worden opengesteld voor gebruik door derden.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Demografische ontwikkelingen en de beperkte ruimte in Vlaanderen en Brussel zetten aan tot het effectief delen van schoolinfrastructuur. Maar ook de budgettaire context dwingt om de geïnvesteerde scholenbouwmiddelen zo efficiënt mogelijk in te zetten en zo goed mogelijk te laten renderen. Schoolgebouwen van de toekomst moeten daarom opengesteld worden voor gebruik door derden. Vandaag is onderwijsinfrastructuur al in vele steden en gemeenten toegankelijk buiten de schooluren. Desondanks blijft het aantal uren openstelling van onderwijsinfrastructuur voor gebruik door derden vaak slechts beperkt. Intussen blijft de vraag naar ruimte

¹ AGION (2020). Schoolgebouwenmonitor 2018-2019 – Indicatoren voor de kwaliteit van de schoolgebouwen in Vlaanderen.

door verenigingen, initiatieven van lokale besturen, organisaties en buurtbewoners hoog.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Het is de bedoeling om het buitenschoolse gebruik van de schoolgebouwen te maximaliseren. Daarom wordt gekozen voor de principiële verplichting tot openstelling van schoolinfrastructuur. De substantiële investeringen van de overheid in schoolinfrastructuur brengen met zich mee dat de Vlaamse Regering ervan uitgaat dat de bereidheid tot de openstelling van schoolinfrastructuur een voorwaarde moet worden voor de investeringsmiddelen. In de praktijk is openstelling al lang niet meer een uitzonderlijke situatie. Er moet dan ook verdergegaan worden op die ingeslagen weg en er wordt geopteerd om beleidsmatig een principiële verplichting te hanteren. De openstelling wordt principieel verplicht voor de ruimten en gebouwonderdelen die zich in alle redelijkheid kunnen lenen tot openstelling na de schooluren. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan polyvalente ruimten en sporthallen. Zoals geformuleerd in OD 4.1 van het Masterplan Scholenbouw 2.0, wordt deze principiële verplichting opgenomen in het voorliggende decretaal kader, dat maximaal oog heeft voor de praktische haalbaarheid en de organisatorische gevolgen, waarbij er ook aandacht is voor situaties waar de openstelling om specifieke en gemotiveerde redenen niet mogelijk zou zijn. Personele of andere middelen die schoolbesturen inzetten om aan deze principiële verplichting te voldoen, kunnen nooit beschouwd worden als afwijking van onderwijsmiddelen.

Impactanalyse

- Maatschappelijke impact

De maatschappelijke impact van dit beleidsinitiatief is groot en situeert zich op het niveau van de gemeenschap.

- JoKER

De maatregelen die het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks raken (kind- en jongereneffectrapport (JoKER)), worden hierna toegelicht.

Probleemstelling en beleidsdoelstelling

Hiervoor wordt verwezen naar wat hoger is omschreven onder punt B.

Beleidsopties

Nuloptie:

- Voortzetting van de bestaande toestand. Er wordt geen principiële verplichting opgelegd tot de openstelling van schoolinfrastructuur.
- Het Masterplan Scholenbouw 2.0, zoals door de Vlaamse Regering op 10 juli 2020 goedgekeurd, bevat echter de expliciete keuze voor een principiële openstelling van ruimten en gebouwonderdelen die zich in alle redelijkheid lenen tot openstelling. Bij afweging van de beleidsopties werd gekozen voor die optie met de meest positieve impact.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel door de principiële verplichting tot openstelling – gekozen optie:

- Er wordt een principiële verplichting opgelegd tot het openstellen van schoolinfrastructuur zoals geregeld in het decreet.
- De openstelling betreft ruimten en gebouwonderdelen die zich in alle redelijkheid kunnen lenen tot openstelling na de schooluren.
- De beschreven procedure gaat ook uit van redelijkheid in de verantwoording voor zowel de voorgenomen openstelling, alsook de eventuele afwijking ervan.

Analyse van de effecten

Nuloptie

Voor de jongeren is er een negatieve impact omdat het opportunities ontzegt om gebruik te maken van schoolgebouwen die zullen gerealiseerd worden. Nu al wordt schoolinfrastructuur opengesteld, maar een principiële verplichting tot openstelling zal zorgen voor een structurele impact. Indien er geen principiële verplichting is tot openstelling kunnen jongeren extra kansen missen om gebruik te maken van de schoolinfrastructuur voor bijvoorbeeld sportclubs, sportactiviteiten, culturele activiteiten, verenigingsleven, jeugdbewegingen, huiswerkbegeleiding enzovoort.

De nuloptie kan ook een negatieve impact hebben op de kinderrechten/mensenrechten van de jongeren. Als de school zich niet zou openstellen voor de buurt, ontnemt het zich ook de kans om een bredere ontmoetingsplaats te worden en een belangrijke spil te worden in de maatschappij.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel door de principiële verplichting tot openstelling – gekozen optie

Voor de jongeren is er een positieve impact omdat meer opportunities gecreëerd worden waar jongeren een voordeel kunnen halen uit de openstelling van schoolinfrastructuur. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het gebruik voor sportclubs, sportactiviteiten, culturele activiteiten, verenigingsleven, jeugdbewegingen, huiswerkbegeleiding enzovoort. De principiële openstelling heeft dus ook een positieve impact op de kinderrechten/mensenrechten van de jongeren, onder andere wat betreft het recht op vrije tijd.

Ook het gebruik voor bijvoorbeeld studie, buitenschoolse kinderopvang, muziekacademies en bijeenkomsten kunnen meer ingeburgerd geraken.

Het voordeel is dus dat de substantiële middelen die geïnvesteerd worden in schoolinfrastructuur zo efficiënt mogelijk worden ingezet. De demografische ontwikkelingen en de beperkte ruimte in Vlaanderen en Brussel zetten hiertoe aan. Dit kan dus een win-winsituatie zijn voor zowel de scholen als voor derdegebruikers.

Bij de openstelling van de schoolinfrastructuur waarbij ook de jongeren een voordeel kunnen hebben, zijn er ook aandachtspunten. De partners en gebruikers bij de realisatie van schoolinfrastructuur kunnen relevante inzichten aanleveren, zoals over de inrichting van de ruimtes. Daarnaast is het belangrijk om duidelijke afspraken op papier te maken met alle betrokken partijen. Goede afspraken vermijden potentiële problemen.

Het is ook van belang en aan te bevelen dat er een goede en open dialoog is tussen de school en de derdegebruiker(s), zoals jongeren maar ook anderen. Het is het best om tijdig te communiceren zodat eventuele ergernissen niet evolueren in problemen.

Vergelijking van de optie

Er is geen alternatieve optie en er wordt gekozen voor een principiële verplichting tot openstelling van schoolinfrastructuur. Bij afweging van de beleidsopties werd gekozen voor die optie met de meest positieve impact.

Uitvoering

Hiervoor wordt verwezen naar wat verder volgt onder 'Implementatie'.

Toezicht en handhaving

Er gebeuren toezicht en handhaving zoals beschreven doorheen de bepalingen van het ontwerp van decreet, met name hoofdstuk 2 en 3, waarbij er de rol is van AGION en het GO! voor respectievelijk het gesubsidieerd onderwijs en het GO! zelf.

– Budgettaire impact

De artikelen van het ontwerp van decreet hebben geen budgettaire impact op de onderwijsbegroting.

Implementatie

Het decreet treedt in werking drie maanden na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Voorafgaand aan de inwerkingtreding gebeurt de communicatie naar het onderwijsveld. Na de inwerkingtreding is er een principiële verplichting tot openstelling van schoolinfrastructuur volgens de voorwaarden en procedure, bepaald in het decreet.

C. Totstandkomingsprocedure

Dit ontwerp van decreet werd voorafgaand aan de indiening in het Vlaams Parlement voor advies voorgelegd aan de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) en de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

1. Advies van de Vlor van 26 januari 2023

Op 26 januari 2023 heeft de algemene raad van de Vlaamse Onderwijsraad een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet over open scholen.

De Vlor onderschrijft de doelstelling van het voorontwerp van decreet: het principe om scholen open te stellen na de schooluren is een goede zaak voor de samenleving. Door het gebruik van schoolgebouwen te delen versterken scholen de lokale gemeenschap en helpen ze om een reële nood aan ruimte te lenigen voor verenigingen, organisaties en buurtbewoners. De Vlor gaat ook akkoord dat de onderwijsinspectie de openstelling van schoolinfrastructuur controleert nadat die in gebruik is genomen.

De Vlor vreest dat het verplichten van de schoolbesturen contraproductief zal werken omdat sommige schoolbesturen hun infrastructuurproject zouden uitstellen of schrappen, en dat er nog drempels zijn om scholen open te stellen zoals extra investeringen in beveiliging en faciliteiten, extra onderhoudskosten, fiscale aandachtspunten, administratieve en logistieke taaklast, vergunningen en het akkoord van de eigenaar.

Over het aandachtspunt rond extra investeringen voor bijvoorbeeld beveiliging, faciliteiten en extra kosten kan echter opgemerkt worden dat de Vlaamse Regering substantiële bijkomende investeringen doet met een groeipad waardoor er op kruissnelheid vanaf 2024 200 miljoen euro extra bijkomt voor schoolinfrastructuur.

Het is trouwens nu al zo dat bepaalde ingrepen zoals beveiliging en toegangscontrole voor subsidie in aanmerking komen. De openstelling van schoolinfrastructuur hoeft daarenboven niet automatisch meer werk en/of hogere kosten in te houden. Indien men vanaf de vroegste fase over het nadenken over het toekomstige schoolgebouw al aandacht heeft voor het toekomstige gebruik met openstelling, dit meeneemt in de projectdefinitie en er rekening mee houdt in de aanbesteding van het bouwproject, blijkt de bouwkost ongeveer dezelfde te zijn.

Wat de fiscale aandachtspunten betreft, kan alvast worden aangegeven dat wat de Vlaamse bevoegdheid betreft, met name de onroerende voorheffing en de vrijstelling hiervan waar de schoolbesturen in principe van kunnen genieten, uit contact met VLABEL (Vlaamse Belastingdienst) is gebleken dat er rekening houdend met het reglementair kader van de Vlaamse Codex Fiscaliteit en de omzendbrief FB/VLABEL/2007 niet gevreesd moet worden dat de openstelling zou leiden tot het verlies van de vrijstelling van de onroerende voorheffing. Belangrijk is de hoofdzakelijke bestemming voor onderwijs. Wat het verlaagde btw-tarief van 6 procent betreft voor schoolgebouwen, mag het duidelijk zijn dat dit geen Vlaamse maar een federale bevoegdheid is. Er is echter vanuit het Vlaamse niveau gepleit bij de federale minister van Begroting om in het kader van het Vlaamse beleid van openstelling, het behoud van het verlaagd btw-tarief voor schoolgebouwen te willen onderschrijven en bewerkstellingen. Er moet overigens op gewezen worden dat de voorliggende regeling van principiële openstelling van schoolinfrastructuur duidelijk uitgaat van een principe van redelijkheid en proportionaliteit. Er wordt een vrijheid gelaten aan de onderwijsinstelling om te beslissen over de concrete invulling en de voorwaarden van de activiteiten die worden georganiseerd in het kader van de openstelling. De decretale bepalingen bevatten geen omschrijvingen wat betreft minimale frequentie of intensiteit van de openstelling. Er is ook in de mogelijkheid voorzien van een tijdelijke of permanente afwijking van de openstellingsverplichting. Maar er wordt wel gekozen voor een beleid dat uitgaat van een principiële openstelling. Het feit dat, zoals de Vlor zelf aangeeft, er nu al een openstelling is in 62 procent van de schoolgebouwen, is zelf al in de concrete realiteit een indicatie dat openstelling mogelijk is en gebeurt. Wat trouwens een positieve zaak is.

Ook wat de administratieve en logistieke taaklast betreft, is het operationele aspect zeker van belang. Maar ook hier kan gewezen worden op de reeds huidige openstelling in de meerderheid van de schoolgebouwen. Dit gebeurt dus al op het veld. Daarbij kunnen ook afspraken gemaakt worden met de derdegebruikers om dit in goede banen te leiden en om de verantwoordelijkheden te verdelen. Ook dit maakt deel uit van de verkenning van de mogelijkheden en opportuniteiten van de openstelling, wat men best meeneemt in de vroegste fase van de voorbereiding van een toekomstig bouwproject. Lokale besturen kunnen ook een faciliterende rol spelen. Tot slot kunnen ook bouwtechnische ingrepen, zoals een goed doordacht systeem van toegangscontrole, bijdragen tot een openstelling met aandacht voor het operationele beheer.

In het decretale kader wordt ook voorzien dat er een consultatie gebeurt van het lokale bestuur. Het lokale bestuur is bij uitstek een goede partner om op lokaal vlak te kijken naar de mogelijkheden voor een openstelling van de voorgenomen schoolinfrastructuur. Dit moet dan ook eerder als een opportuniteit beschouwd worden die een faciliterend karakter heeft. Ook hier kan er een win-winsituatie zijn voor het lokale bestuur zelf, en ook voor organisaties en verenigingen die nood hebben aan beschikbare ruimte. Dit sluit dan ook aan bij de suggestie van de Vlor zelf om de lokale overheden in te schakelen.

Ook de opmerking van de Vlor kan worden bijgetreden dat het moet mogelijk zijn dat andere beleidsdomeinen cofinancieren bij schoolinfrastructuur. Vanuit de onderwijsregelgeving is er alvast niets dat dit verhindert en het sluit ook aan bij de goede praktijken voor openstelling en multifunctioneel gebruik dat schoolbesturen vanaf de vroegste fase van de voorbereiding ook bekijken welke subsidies mogelijk zijn van verschillende beleidsdomeinen, afhankelijk van het betrekken van andere gebruikers.

De principiële verplichting tot openstelling is ook enkel van toepassing op aankoop, nieuwbouw of substantiële renovatie. Ze is dus niet van toepassing op kleinere investeringen zoals het vernieuwen van dakgoten of de stookketel die door de Vlor worden vernoemd.

Ten gevolge van de opmerking en vraag van de Vlor om de bezwaartermijn te verlengen, wordt de bezwaartermijn aangepast van veertien dagen naar twee maanden.

2. Advies van de Raad van State van 18 april 2023

Op 18 april 2023 verleende de Raad van State zijn advies over het voorontwerp van decreet over open scholen.

In artikel 2, 1° en 2°, wordt de terminologie aangepast volgens de suggesties van de Raad van State.

De Raad van State formuleerde tevens een opmerking met betrekking tot het gebruik van de term inrichtende macht in artikel 4. Ingevolge de suggestie van de Raad van State wordt de term doorheen het ontwerp van decreet vervangen door "school- of centrumbestuur".

De Raad van State stelde voor om in artikel 4, tweede lid, en artikel 7, tweede lid, in het kader van de vermelding van de reguliere subsidiëring en de reguliere financiering, in de mate van het mogelijke verder te preciseren welke bepalingen beoogd worden met de beschrijving "de geldende onderwijsregelgeving". Zoals de decretale bepalingen stellen, gaat het over de klassieke wijze waarop een beroep gedaan wordt op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur. De memorie van toelichting preciseert hierbij dat het dus niet gaat om de alternatieve financiering, zoals DBFM (Design Build Finance Maintain) of huursubsidies. Om rekening te houden met eventueel toekomstige decretale regelingen die betrekking zouden kunnen hebben op de reguliere subsidiëring of reguliere financiering, en dus te vermijden dat een specifieke verwijzing naar welbepaalde artikels van een welbepaald decreet op termijn een beperkend of gedateerd effect zou ressorteren, wordt geopteerd om de oorspronkelijke omschrijving te behouden.

Ten gevolge van de suggestie van de Raad van State over artikel 4, derde lid, over de dossiers waarvoor AGION optreedt in naam van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, wordt een toevoeging opgenomen in de memorie van toelichting bij artikel 4.

De Raad van State formuleerde een suggestie om een verduidelijking te integreren in de memorie van toelichting over de betekenis van artikel 4, zevende lid, wat de toepassing betreft op de bestaande subsidieaanvragen. Op deze suggestie wordt ingegaan.

De Raad van State merkt op dat de draagwijdte van het gezamenlijke beoordelingskader van het GO! en AGION, vermeld in artikel 5 en 7, eerste lid, best zou worden verduidelijkt als het de bedoeling is dat dit gezamenlijke beoordelingskader geen verordenende bedoeling heeft. Bij deze opmerking van de Raad van State moet de bemerking gemaakt worden dat dit beoordelingskader effectief geen verordenende bedoeling heeft. De principiële openstelling wordt verankerd in het decreet, waarbij de mogelijkheid tot openstelling minimaal onderzocht moet worden en waarbij er voorzien wordt in een mogelijkheid voor een tijdelijke of permanente afwijking. De decretale bepalingen bevatten geen omschrijvingen wat bijvoorbeeld de minimale frequentie of intensiteit van de openstelling betreft. Het ontwerp van decreet bepaalt overigens dat de onderwijsinstelling beslist, in het licht van haar onderwijsvisie, de specifieke lokale behoefte en de geografische context, over de concrete invulling en de voorwaarden van de activiteiten die worden georganiseerd in het kader van de openstelling. Het gezamenlijke beoordelingskader doet daar geen afbreuk aan. Het gaat in deze om praktische richtlijnen met als belangrijke finaliteit dat er overleg is tussen AGION en het GO! over de toepassing, werkwijze en ervaringen in het kader van de principiële verplichting tot openstelling die

voortvloeit uit het decreet. Er wordt een verduidelijking toegevoegd in de memorie van toelichting.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State over de bezwaartermijn tegen een beslissing dat niet aan de vereiste van openstelling voldaan is, vermeld in artikel 6, §1, eerste lid, wordt de termijn op twee maanden gebracht. Op die manier is er een gelijke bezwaartermijn als de bezwaartermijn tegen een beslissing om geen afwijking toe te staan, vermeld in artikel 6, §1, tweede lid.

De Raad van State stelt voor dat de formulering in artikel 7, derde en vierde lid, met betrekking tot het GO! zou aangepast worden zodat nauwer aangesloten wordt bij de formele beslissingsstructuur binnen het Gemeenschapsonderwijs. Op suggestie van de Raad van State wordt in artikel 7, derde en vierde lid, dan ook verduidelijkt dat het de bevoegde organen zijn, overeenkomstig de bepalingen van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, die in het aanvraagdossier dienen te zorgen voor het opnemen van een aantal elementen.

De Raad van State meent dat artikel 7, vijfde lid, van het voorontwerp van decreet een loutere mogelijkheid bevat voor het GO! om te rapporteren over de voorwaarden verbonden aan de tijdelijke afwijking, terwijl in artikel 5, derde lid, van het voorontwerp van decreet wordt bepaald dat AGION "de nadere voorwaarden bepaalt". Er moet echter opgemerkt worden dat de formulering in artikel 7, vijfde lid, daadwerkelijk ook inhoudt dat als er een tijdelijke afwijking wordt toegestaan, er dan ook effectief voorwaarden aan verbonden zijn. In die zin is er dus geen verschil met wat omschreven is in artikel 5, derde lid, van het voorontwerp van decreet.

Gelet op de opmerkingen van de Raad van State wordt in artikel 9 de verduidelijking toegevoegd dat de vermelde rapportering van toepassing is op de scholen die gesubsidieerd of gefinancierd werden overeenkomstig het decreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet regelt een bevoegdheid inzake onderwijs en heeft bijgevolg betrekking op een gemeenschapsaangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit ontwerp van decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid doordat het betrekking heeft op een onderwijsmaterie.

Artikel 2

Artikel 2 bevat een definitie van de voornaamste terugkerende termen in het ontwerp van decreet. Het gaat over de termen AGION en GO!.

Artikel 3

Artikel 3 bepaalt op wie en wanneer het decreet van toepassing is. Het decreet is van toepassing op de instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs en de instellingen voor volwassenenonderwijs met betrekking tot de aankoop, nieuwbouw en renovatie van schoolinfrastructuur.

De onderwijsinstellingen kunnen slechts een beroep doen op de investeringsmiddelen van AGION en het GO! als de betreffende infrastructuur waarvoor de subsidie wordt aangevraagd, wordt opengesteld voor derden volgens de decretale bepalingen. De onderwijsinstelling beslist over de concrete invulling en de voorwaarden van de activiteiten bij openstelling.

Er kan tijdelijk of permanent afgeweken worden van de principiële verplichting tot openstelling als kan worden aangetoond dat openstelling onmogelijk is vanwege objectieve factoren.

Artikel 4

Artikel 4 bepaalt de procedure bij AGION. Het school- of centrubestuur dat een subsidieaanvraag bij AGION indient, moet een motivering voorzien waaruit de openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt. Ingeval het school- of centrubestuur een afwijking van de principiële verplichting vraagt, is er ook een goed onderbouwde motivering vereist.

Met de reguliere subsidiëring wordt de klassieke wijze bedoeld waarop het school- of centrubestuur in het gesubsidieerd onderwijs een beroep kan doen op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving. Het gaat niet om de alternatieve financiering zoals DBFM of huursubsidies. Het gaat dus om de reguliere investeringen. Hieronder vallen ook de capaciteitsprojecten: deze worden bepaald op het niveau van de Vlaamse Regering, maar eens de projecten worden aangeduid, kennen ze eenzelfde verloop als de andere reguliere investeringen.

De dossiers waarvoor AGION optreedt in naam van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, vermeld in het derde lid van dit artikel, hebben betrekking op de dossiers die AGION behandelt op basis van de protocolakkoorden tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en AGION en dit volgens de subsidieprocedures en subsidieregels die AGION hanteert.

De motivering van de voorgenomen openstelling moet minstens een aantal elementen bevatten: een beschrijving van de infrastructuurdelen die worden opengesteld, wie de voorgenomen derde gebruikers zullen zijn, een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur en een engagementsverklaring voor gebruik door derden.

De motivering voor een permanente afwijking moet minstens de volgende twee elementen bevatten: enerzijds een analyse van de objectieve factoren die openstelling onmogelijk maken of een bewijs van de acties die de inrichtende macht ondernam om invulling te geven aan de openstelling en anderzijds een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur.

AGION kan steeds om bijkomende informatie, documenten of verduidelijkingen verzoeken.

Artikel 4, zevende lid, bepaalt dat de bestaande subsidieaanvragen die vanaf een jaar na de inwerkingtreding van het decreet in aanmerking komen voor een beslissing, de elementen en onderbouwing bevatten, vermeld in dit artikel. Deze bepaling is erop voorzien om te zorgen dat niet enkel de nieuwe aanvragen die ingediend worden bij AGION onder deze decretale regeling vallen. Aanvragen die al werden ingediend voorafgaandelijk aan de inwerkingtreding van het decreet en die in aanmerking komen voor een beslissing van de raad van bestuur zullen door deze bepaling ook onderworpen worden aan de beoogde openstelling van de

schoolinfrastructuur voor derden. Deze bepaling is ingegeven vanuit de werkwijze voor het gesubsidieerd onderwijs, waar er een wachtlijst is van de ingediende subsidieaanvragen en die volgens de chronologie van deze wachtlijst aan bod komen voor goedkeuring. Een infrastructuurproject, en de voorbereidingsfase ervan, is een intensief gebeuren dat de nodige tijd in beslag neemt. Aanvragen die binnen het jaar na de inwerkingtreding van het decreet aan bod komen voor goedkeuring vallen niet onder het toepassingsgebied. De bepaling zorgt ervoor dat voor de aanvragen die werden ingeschreven op de wachtlijst maar nog niet binnen het jaar aan bod komen, er een jaar de tijd gegeven wordt aan schoolbesturen om hun ingediende subsidieaanvragen aan te passen. Bij het GO! is de werkwijze anders. Daar wordt er niet gewerkt met een wachtlijst. Het GO! is zelf schoolbestuur en bouwheer.

Artikel 5

In artikel 5 wordt toegelicht wat er gebeurt na indiening van de subsidieaanvraag bij AGION.

Het gezamenlijke beoordelingskader, gezamenlijk opgesteld door AGION en het GO!, vermeld in artikel 5 en artikel 7, heeft geen verordenende bedoeling. Het gaat in deze om praktische richtlijnen met als belangrijke finaliteit dat er overleg is tussen AGION en het GO! over de toepassing, werkwijze en ervaringen in het kader van de principiële verplichting tot openstelling die voortvloeit uit het decreet.

AGION informeert het school- of centrumbestuur over haar beslissing over het voldoen aan de openstelling van de schoolinfrastructuur of over het toestaan van de gevraagde afwijking, dit als ontvankelijkheidstoetsing van de subsidieaanvraag.

Als AGION beslist dat er niet voldaan is aan de voorwaarden voor openstelling of afwijking, wordt de subsidieaanvraag niet goedgekeurd.

Als AGION een tijdelijke afwijking toestaat, bepaalt AGION de voorwaarden.

AGION houdt bij haar beslissing rekening met de elementen die het school- of centrumbestuur moet bezorgen aan AGION overeenkomstig artikel 4 van het ontwerp van decreet. Daarbij wordt immers bepaald welke motiveringselementen moeten worden bezorgd voor zowel de gewone subsidieaanvraag, als voor de aanvraag waarbij een permanente of tijdelijke afwijking wordt gevraagd. Deze elementen helpen het school- of centrumbestuur in het onderbouwen van de aanvraag en de objectivering van diverse relevante aandachtspunten en zorgen ervoor dat een goed voorbereid en doordacht voortraject wordt doorlopen door het school- of centrumbestuur. Het realiseren van een toekomstig schoolgebouw is immers een belangrijk ingrijpend initiatief dat maatschappelijk en budgettair van belang is, zowel voor het school- of centrumbestuur, als voor de overheid.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat het school- of centrumbestuur binnen twee maanden na ontvangst van de beslissing van AGION een bezwaar kan formuleren met motivering. Na onderzoek van het bezwaar communiceert AGION de finale beslissing aan het school- of centrumbestuur.

Artikel 7

Artikel 7 bepaalt de procedure bij het GO!. Het GO! keurt de financiering van de infrastructuurprojecten goed waarbij er sprake is van openstelling voor derden.

Het GO! zorgt ervoor dat per infrastructuurproject bij de openstelling van de schoolinfrastructuur door de bevoegde organen, overeenkomstig het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, minstens de volgende elementen opgenomen worden in het aanvraagdossier: een beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld, de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken, een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur en een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

De motivering voor een permanente afwijking moet minstens de volgende twee elementen bevatten: enerzijds een analyse van de objectieve factoren die de openstelling onmogelijk maken of een bewijs van de acties die het school- of centrumbestuur ondernam om invulling te geven aan de openstelling en anderzijds een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur.

Het GO! kan als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, minstens rapporteren over de voorwaarden die aan de tijdelijke afwijking verbonden zijn.

Artikel 8

In dit artikel wordt een rol toevertrouwd aan de onderwijsinspectie om de openstelling te controleren nadat de schoolinfrastructuur in gebruik genomen is. Op die manier gebeurt een gelijke controle voor zowel het gesubsidieerd onderwijs als voor het GO! Het artikel voorziet tevens in een delegatie waarbij de Vlaamse Regering de nadere modaliteiten bepaalt van de controle.

Artikel 9

Artikel 9 bepaalt dat AGION het school- of centrubestuur van het gesubsidieerd onderwijs en het GO! haar scholen en scholengroepen, die respectievelijk gesubsidieerd of gefinancierd werden overeenkomstig het decreet, kunnen vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Artikel 10

Artikel 10 stelt dat het decreet in werking treedt op de eerste dag van de derde maand na bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 23 december 2022

Ontwerp van decreet over open scholen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° AGION: het Agentschap voor Infrastructuur in het Gesubsidieerd Onderwijs, opgericht bij decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs" naar een publiekrechtelijk vormgegeven externe verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs";
- 2° GO!: GO!-onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 3. De instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, de instellingen voor het deeltijds kunstonderwijs en de instellingen voor het volwassenenonderwijs kunnen alleen een beroep doen op de investeringsmiddelen van AGION en het GO! voor de aankoop, nieuwbouw van schoolinfrastructuur en voor renovatie groter dan 400m² van schoolinfrastructuur, als die schoolinfrastructuur wordt opengesteld voor derden conform dit decreet.

In afwijking van het eerste lid is er al dan niet tijdelijk geen verplichting de betreffende schoolinfrastructuur voor gebruik door derden open te stellen als aangetoond kan worden dat de openstelling van die schoolinfrastructuur niet mogelijk is door objectieve factoren.

De onderwijsinstelling beslist in het licht van haar onderwijsvisie, de specifieke lokale behoefte en de geografische context over de concrete invulling

en de voorwaarden van de activiteiten die worden georganiseerd in het kader van de openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur, vermeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 2. Procedure

Afdeling 1. AGION

Art. 4. De inrichtende macht dient een subsidieaanvraag in bij AGION voor de reguliere subsidiëring. De subsidieaanvraag bevat een van de volgende elementen:

- 1° een afdoende onderbouwde motivering waaruit de voorgenomen openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt;
- 2° een onderbouwde vraag voor een permanente of tijdelijke afwijking.

In het eerste lid wordt verstaan onder reguliere subsidiëring: de klassieke wijze waarop de inrichtende macht in het gesubsidieerd onderwijs beroep kan doen op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving.

Over de dossiers waarbij AGION optreedt in naam van de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden tussen AGION en de Vlaamse Gemeenschapscommissie de inhoudelijke afspraken en administratieve principes vastgelegd.

De afdoende onderbouwde motivering van de voorgenomen openstelling, vermeld in het eerste lid, 1°, bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° de beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld;
- 2° de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken;
- 3° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur;
- 4° een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

De onderbouwde vraag voor een tijdelijke- of permanente afwijking, vermeld in het eerste lid, 2°, bevat minstens de volgende elementen:

- 1° een analyse van objectieve factoren die de volstreekte onmogelijkheid impliceren om een deel van de schoolinfrastructuur open te stellen of een bewijs van de acties die de inrichtende macht heeft ondernomen om invulling te geven aan de openstelling van de schoolinfrastructuur;
- 2° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur.

AGION kan om bijkomende informatie, documenten of verduidelijkingen verzoeken.

Bestaande subsidieaanvragen die vanaf een jaar na de inwerkingtreding van het decreet in aanmerking komen voor een beslissing, bevatten de elementen en onderbouwing, vermeld in dit artikel.

Art. 5. AGION beslist over het voldoen aan de openstelling van de schoolinfrastructuur of over het toestaan van de gevraagde afwijking, op basis van de elementen in artikel 4. AGION gebruikt daartoe een in overleg met het GO! opgesteld, gezamenlijk beoordelingskader. AGION brengt de inrichtende macht op de hoogte van zijn beslissing.

Als AGION beslist dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur of dat geen afwijking wordt toegestaan, wordt de subsidieaanvraag, vermeld in artikel 4, niet goedgekeurd.

Als AGION een tijdelijke afwijking van de openstelling van de schoolinfrastructuur toestaat, bepaalt AGION de nadere voorwaarden.

Art. 6. §1. Tegen de beslissing van AGION dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan de inrichtende macht binnen veertien dagen nadat ze de beslissing van AGION heeft ontvangen, bij AGION een bezwaar indienen met een bijgevoegde motivering waaruit de openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt.

Tegen de beslissing van AGION om geen afwijking toe te staan van de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan de inrichtende macht binnen veertien dagen nadat ze de beslissing van AGION heeft ontvangen, bij AGION een bezwaar indienen met een bijgevoegde motivering waaruit blijkt dat de openstelling onmogelijk is.

Nadat AGION het bezwaar heeft onderzocht en verdere vragen om verduidelijking en informatie heeft gesteld, als die nodig zijn, deelt AGION de definitieve beslissing mee aan de inrichtende macht.

§2. Als AGION de definitieve beslissing neemt dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur of dat geen afwijking wordt toegestaan, wordt de aanvraag van de inrichtende macht niet goedgekeurd.

Als AGION de definitieve beslissing neemt om een tijdelijke afwijking toe te staan van de verplichting tot openstelling, bepaalt AGION de nadere voorwaarden hiervoor.

Afdeling 2. GO!

Art. 7. Het GO! keurt de reguliere financiering van infrastructuurprojecten goed waarbij de schoolinfrastructuur wordt opengesteld aan derden. Het GO! gebruikt daartoe een in overleg met AGION opgesteld, gezamenlijk beoordelingskader.

In het eerste lid wordt verstaan onder reguliere financiering: de klassieke wijze waarop de inrichtende macht in het GO! een beroep kan doen op financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving.

Bij de goedkeuring zorgt het GO! dat per infrastructuurproject bij de openstelling van de schoolinfrastructuur minstens volgende elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier:

- 1° de beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld;
- 2° de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken;
- 3° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur;
- 4° een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

Als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk of permanent wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, zorgt het GO! ervoor dat minstens volgende elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier:

- 1° een analyse van objectieve factoren die de volstreekte onmogelijkheid impliceren om een deel van de schoolinfrastructuur open te stellen of een bewijs van de acties die de inrichtende macht heeft ondernomen om invulling te geven aan de openstelling van de schoolinfrastructuur;
- 2° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur.

Als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan het GO! minstens rapporteren over de voorwaarden die aan de tijdelijke afwijking verbonden zijn.

Hoofdstuk 3. Handhaving en rapportering

Art. 8. De onderwijsinspectie controleert de inrichtende machten op de openstelling van de schoolinfrastructuur nadat de schoolinfrastructuur in gebruik is genomen. Ze kan daartoe de beslissingen van AGION of het GO! op basis van het gezamenlijk beoordelingskader zoals bedoeld in de artikelen 4 en 7 opvragen.

Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de controle.

Art. 9. AGION kan de inrichtende machten van het gesubsidieerde onderwijs vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Het GO! kan haar scholen en scholengroepen vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Stimuleer open scholen in plaats van ze op te leggen

Advies over het voorontwerp van decreet over open scholen

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

● **Wijs beleid door overleg**

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 9 januari 2023

Uitgebracht door de Algemene Raad op 26 januari 2023 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: werkgroep Scholenbouw op 19 januari 2023 onder voorzitterschap van Leen Van Heurck

Dossierbeheerder: Filip De Bruyne

1 Situering

Op vraag van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts geeft de Vlor advies over het voorontwerp van decreet over open scholen dat door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd werd op 23 december 2022.

In het voorliggend voorontwerp van decreet legt de Vlaamse Regering een verplichting op aan onderwijsinstellingen om schoolgebouwen open te stellen. De gebouwen open stellen is een voorwaarde om beroep te kunnen doen op de reguliere financiering voor scholenbouw.

2 Faciliteer open scholen

De Vlor onderschrijft de doelstelling van dit voorontwerp van decreet: het principe om scholen open te stellen na de schooluren is een goede zaak voor de samenleving. Door het gebruik van schoolgebouwen te delen versterken scholen de lokale gemeenschap en helpen ze om een reële nood aan ruimte te lenigen voor verenigingen, organisaties en buurtbewoners. 62% van de schoolgebouwen wordt momenteel al open gesteld¹.

De Vlor vindt dat multifunctionaliteit van schoolgebouwen als tweerichtingsverkeer gezien moet worden. De school levert een dienst aan andere sectoren in de samenleving en de school wordt beter ondersteund door andere sectoren om zijn opdracht inzake gelijke onderwijskansen waar te maken². Een pleidooi voor multifunctionaliteit gaat uit van een visie op de school als knooppunt van pedagogische én sociale relaties.

Om dit tweerichtingsverkeer te realiseren, moeten onderwijspartners enerzijds lokaal een goed zicht krijgen op de vragen/noden van de partners uit andere sectoren waarmee ze kunnen samenwerken en anderzijds nagaan op welke wijze deze partners kunnen bijdragen tot het realiseren van bredere maatschappelijke verwachtingen en gelijke onderwijskansen.³

Schoolbesturen verplichten om infrastructuur open te stellen zal echter contraproductief werken: sommige schoolbesturen stellen hun infrastructuurproject uit of schrappen die zelfs.

Er blijven nog heel wat drempels die het voor schoolbesturen moeilijk maken of die hen verhinderen om infrastructuur open te stellen⁴. De Vlor vraagt daarom aan de Vlaamse Regering om éé

¹: AGION (2020). [Schoolgebouwenmonitor 2018-2019 - Indicatoren voor de kwaliteit van de schoolgebouwen in Vlaanderen](#), pg. 92.

²: Aan een goed gecoördineerde openstelling zijn heel wat voordelen verbonden. Zo is de onderwijsopdracht alsmear meer een breed maatschappelijke opdracht. Allicht zijn ook hedendaagse uitdagingen voor scholen zoals grote uitval, spijbelgedrag of ouderparticipatie effectiever aan te pakken door een school die haar lokalen openstelt voor organisaties en initiatieven uit de buurt. Daarenboven weet een school die haar infrastructuur ter beschikking stelt, beter wat er in de buurt leeft en kan er makkelijker op inspelen (www.slimgedeed.be)

³: Vlor, Algemene Raad. [Advies ter voorbereiding van het masterplan scholenbouw](#), 23 april 2015, pg. 10.

⁴: Omdat openstelling niet altijd evident is, ontwikkelde de Verenigde Verenigingen samen met het Departement Onderwijs en Vorming op basis van een vragenlijst bij scholen, verenigingen en lokale besturen en goede praktijkvoorbeelden een wegwijzer die heel wat antwoorden biedt op organisatorische, financiële en juridische uitdagingen. Deze praktijktips kunnen scholen stap voor stap ondersteunen (wegwijzer op www.slimgedeed.be)

maatregelen te nemen om die drempels weg te werken en zo het gebruik buiten de schooluren van schoolinfrastructuur te faciliteren.

2.1 Drempels om scholen open te stellen

Veel scholen stellen vandaag al hun infrastructuur open, maar vaak worden ze daarbij geconfronteerd met één of meerdere drempels.

2.1.1 Extra investeringen in beveiliging en faciliteiten

Veel scholen stellen vandaag al hun infrastructuur open, maar vaak worden ze daarbij geconfronteerd met één of meerdere drempels. Vooraleer een schoolbestuur de gebouwen kan open stellen, moet ze bepalen wat de toegankelijke delen zijn van de infrastructuur (klaslokalen, cafetaria, sportzaal, sanitair, ...) en wat ze moet afschermen voor gebruikers buiten de schooluren (kantoren, ICT-infrastructuur, berging, ...). Daaruit volgen investeringen in beveiliging.

Daarnaast hebben gebruikers na de schooluren bepaalde verwachtingen, zoals douches naast de sportzaal of extra beveiligde opbergruimte voor materiaal. Om aan die verwachtingen te voldoen zal het schoolbestuur vaak extra moeten investeren.

2.1.2 Extra onderhoudskosten

Infrastructuur die méér gebruikt wordt of langer open blijft, zal ook extra kosten met zich meebrengen: bijkomende energiekosten, versnelde gebruiksschade, schade bij incidenten, extra verzekeringen voor activiteiten, ... Dat doet de vraag rijzen of de overheid dan niet de financiële norm voor die infrastructuur moet aanpassen, met name om materialen te voorzien die beter bestand zijn tegen intensief gebruik.

Als een schoolbestuur de extra investeringen, onderhoudskosten en belastingen doorrekent in de huurprijs, is het mogelijk dat veel potentiële gebruikers afhaken, ondanks de grote vraag naar ruimte door verenigingen en organisaties. Verrekent een schoolbestuur die kosten niet in de huurprijs, dan gebruikt die haar schaarse werkingsmiddelen voor de organisatie van onderwijs om gebruikers te subsidiëren voor naschools gebruik.

2.1.3 Fiscale problematiek

Het verhuren van de schoolinfrastructuur kan ertoe leiden dat het schoolbestuur gemengd btw-plichtig wordt. Als het totaal van alle btw-plichtige activiteiten op jaarbasis groter wordt dan 25.000 euro, dan kan het schoolbestuur geen aanspraak meer maken op de vrijstelling voor kleine ondernemingen.

Schoolbesturen moeten er ook over waken dat ze kunnen blijven genieten van het verlaagde btw-tarief van 6% bij infrastructuurprojecten. Als het naschools gebruik van bijvoorbeeld een sportzaal groter wordt dan het gebruik tijdens de schooluren, dan loopt het schoolbestuur het risico dat de investering in nieuwe of gerenoveerde schoolinfrastructuur belast wordt aan 21%. Dat risico is niet ondenkbaar. De fiscus bekijkt dit op jaarbasis. Er zijn circa 185 schooldagen waarin de infrastructuur tijdens de schooluren wordt gebruikt, terwijl het naschools gebruik zich kan uitstrekken van gebruik na de schooluren tot weekends en schoolvakanties.

Naast de btw-plicht kunnen huurinkomsten ook onderworpen zijn aan rechtspersonenbelasting⁵ en registratierechten⁶, en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er geen garantie voor schoolbesturen dat de huurinkomsten niet leiden tot een verlies van de vrijstelling op onroerende voorheffing.

Kortom, onderwijsinfrastructuur verhuren kan heel wat gevolgen meedragen op fiscaal vlak. Dat betekent extra taaklast voor het schoolbestuur dat moet opgenomen worden door iemand met fiscale deskundigheid. Los van het gebrek aan mankracht is die expertise vaak niet aanwezig in scholen en schoolbesturen.

2.1.4 Administratieve en logistieke taaklast

Huurovereenkomsten opstellen, zalen of lokalen boeken, betalingen opvolgen, sleutelbeheer, permanente verzekeren na de schooluren, ... Het is duidelijk dat schoolinfrastructuur verhuren ook bijkomende administratieve en logistieke opdrachten inhoudt. Het schoolbestuur moet voldoende en gekwalificeerd personeel kunnen inzetten voor taken als het opstellen van huurcontracten. Dat mag niet ten koste gaan van de onderwijsopdracht van de school.

Bij een verplichting om nieuwe of vernieuwde schoolinfrastructuur open te stellen ontstaat er een risico: het personeel dat deze taken opneemt, kan wel aanwezig zijn op het moment van de aanvraag voor reguliere subsidiëring of financiering van het project, maar gezien de lange doorlooptijd van bouwprojecten kan een schoolbestuur niet garanderen dat er hiervoor personeel kan ingezet worden op het moment dat de schoolinfrastructuur in gebruik is.

2.1.5 Vergunningen

Schoolgebouwen na de schooluren open stellen voor verenigingen of organisaties kan in het nadeel spelen voor een schoolbestuur dat een omgevingsvergunning aanvraagt. Als het naschools gebruik te zwaar doorweegt, loopt het schoolbestuur zelfs het risico dat de administratie geen omgevingsvergunning verleent.

2.1.6 Het akkoord van de eigenaar

Schoolbesturen hebben de gebouwen die ze in gebruik hebben niet altijd in eigendom. Maar liefst 37% van de gebouwen is in gebruik onder de vorm van een zakelijk recht⁷. Ook voor deze gebouwen geldt de verplichting om die open te stellen. Maar in aktes van zakelijk recht en normeringen van andere overheden staan vaak beperkingen over het mogelijk gebruik van de infrastructuur. Zo bestaan er aktes waar bepalingen in staan die buitenschools gebruik beperken of verbieden.

2.2 Open scholen faciliteren zal gebruik buiten de schooluren verder doen groeien. Verplichten doet dat niet.

Schoolbesturen stellen vandaag al schoolinfrastructuur open, ook al zijn er drempels die dit bemoeilijken. De Vlor schaart zich achter de doelstelling van de Vlaamse Regering om dit

⁵ : 20% op het onroerende deel van de huurinkomsten dat het kadastraal inkomen overschrijdt; 30% op 85% van het roerende deel en op de ontvangen huur (minus de betaalde huur) bij onderverhuringen.

⁶ : 0,2% op het geheel van de onroerende huurinkomsten, maar met een minimum van 50 euro per huurovereenkomst. Als het huurtarief laag ligt ten voordele van verenigingen, dan kunnen deze registratierechten een aandeel nemen uit de inkomsten dat buiten proportie is.

⁷ : AGION (2020). [Schoolgebouwenmonitor 2018-2019 - Indicatoren voor de kwaliteit van de schoolgebouwen in Vlaanderen](#), pg. 55

buitenschools gebruik van schoolgebouwen nog verder te verhogen en daarmee tegemoet te komen aan een reële nood aan ruimte voor verenigingen en organisaties.

Maar de Vlor is er tegelijkertijd van overtuigd dat als schoolbesturen vandaag hun gebouwen niet open stellen, dit komt omdat één of meerdere van deze drempels te zwaar doorwegen in de praktische organisatie om infrastructuur te verhuren. Een verplichting om het schoolgebouw open te stellen zal daar voor deze schoolbesturen niets aan veranderen.

De verplichting zoals beschreven in dit voorontwerp van decreet, houdt integendeel extra taak- en planlast in. Bij de financierings- of subsidieaanvraag voor een infrastructuurproject moeten vier nieuwe elementen opgenomen worden:

- een beschrijving van de open te stellen delen;
- de voorgenomen derden die de infrastructuur zullen gebruiken;
- een verslag van de consultatie van de lokale overheid met betrekking tot de openstelling;
- een engagementsverklaring met betrekking tot de openstelling.

De verplichting creëert zo enkel bijkomende planlast.

De Vlor vraagt daarom aan de Vlaamse Regering om het open stellen van schoolgebouwen niet te verplichten, maar om verder in te zetten op het faciliteren van open scholen. De raad is ervan overtuigd dat de Vlaamse Regering op die manier veel eerder de doelstelling zal realiseren om het buitenschools gebruik van schoolgebouwen te maximaliseren.

2.2.1 Schakel lokale overheden in

Scholen open stellen heeft vandaag meer kans op succes als de lokale overheid actief betrokken is. Vanuit haar beleid in sport, cultuur, jeugd, verenigingsleven, ... is ze al vaak op zoek naar ruimte voor lokale verenigingen. De lokale overheid kan de diverse schoolbesturen mee ontzorgen door vraag en aanbod op elkaar af te stemmen, de verhuring administratief op te volgen, het sleutelbeheer te organiseren en permanentie tijdens de buitenschoolse activiteiten te verzekeren. Dat is ook efficiënter dan dat elk schoolbestuur dit apart organiseert.

De Vlaamse Regering kan hiervoor een beleidskader uitwerken dat ondersteunt wat al goed loopt en dat andere lokale overheden ertoe aanzet om deze rol op te nemen.

2.2.2 Zorg voor zekerheid op fiscaal vlak

De Vlaamse Regering kan met de federale regering en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering onderhandelingen opstarten om:

- De vrijstelling op btw-plicht te vrijwaren voor schoolbesturen.
- Het verlaagd btw-tarief van 6% te garanderen bij alle scholenbouwprojecten, ongeacht de mate van buitenschools gebruik van de schoolgebouwen.
- Een garantie op behoud van vrijstelling op onroerende voorheffing te bekomen voor schoolbesturen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het geval van openstelling.

De fiscale gevolgen van het verhuren van schoolinfrastructuur verdwijnen niet. Daarom blijft fiscale deskundigheid nodig in de scholen. De overheid dient de kosten voor de nodige personeelsinzet en professionalisering hierin mee te dragen.

2.2.3 Co-financiering vanuit andere beleidsdomeinen

Om sommige naschoolse activiteiten in schoolinfrastructuur mogelijk te maken, moeten de schoolbesturen bijkomend investeren. Die investering weegt vaak te zwaar door in vergelijking met de beperkte extra huurinkomsten. Na een kosten-batenanalyse kunnen schoolbesturen soms niet anders dan die investeringen van de ontwerptafel halen. Gezien de hoge nood aan ruimte voor verenigingen en het maatschappelijk belang om hiervoor oplossingen te vinden, moet het mogelijk zijn dat andere beleidsdomeinen zoals Binnenlands Bestuur, Cultuur, Sport en Jeugd deze investeringen co-financieren.

De Vlaamse Regering kan hiervoor over de beleidsdomeinen heen een beleidskader opstellen. Eenmaal schoolbesturen zich verzekerd weten van extra financiële steun uit die domeinen, zullen er méér investeringen in infrastructuur gepland worden die een grote maatschappelijke meerwaarde opleveren.

3 Opmerkingen bij het voorontwerp van decreet

3.1 Algemene bepalingen

De Vlor ziet niet in waarom de instellingen van het deeltijds kunstonderwijs in het toepassingsgebied van dit decreet worden opgenomen. Deze scholen beschikken niet of niet in dezelfde mate als basis- en secundaire scholen over polyvalente ruimtes of zalen die interessant zijn om open te stellen. De lessen vinden ook plaats tijdens de naschoolse uren, waardoor er maar weinig marge is voor activiteiten van verenigingen of organisaties.

Het is voor de raad onduidelijk voor welke termijn deze verplichting zou gelden. In de algemene bepalingen zou de decreetgever een start- en einddatum voor de verplichting moeten bepalen die voor elk financierings- of subsidiedossier eenduidig vast te stellen is. In lopende bouwpromotie-dossiers is de afwezigheid van die start- en einddatum bijvoorbeeld heel problematisch, omdat er schoolinfrastructuur gebouwd wordt zonder dat duidelijk is of ze al aan de voorwaarde tot openstelling moet voldoen.

In de algemene bepalingen heeft de decreetgever ook niet vastgelegd voor welke ruimtes en door welke investeringen in de schoolgebouwen de verplichte openstelling geldt. Dit creëert een rechtsbasis die mogelijk contraproductieve situaties in de hand werkt. Het vernieuwen van dakgoten of een stookketel geeft dan al aanleiding tot het verplicht open stellen van het schoolgebouw, zelfs als die hiervoor nog niet geschikt is en er bijvoorbeeld niet voorzien werd in beveiliging van de afgeschermden delen. Ook infrastructuurdossiers rond het creëren van extra capaciteit riskeren geweigerd te worden als ze onvoldoende beantwoorden aan de voorwaarde voor openstelling.

3.2 Procedure

Schoolbesturen kunnen soms de schoolgebouwen niet open stellen, en daarom werd in de aanvraagprocedure voorzien in de mogelijkheid om tijdelijk of permanent af te wijken van die verplichting. Het schoolbestuur moet dan een gemotiveerde aanvraag indienen. GO! of het Agentschap voor infrastructuur in het onderwijs (AGION) beslist of de afwijking wordt toegestaan op basis van een gezamenlijk beoordelingskader.

De Vlor kan geen advies verlenen over het hoofdstuk '2. Procedure' van dit voorontwerp van decreet zolang dit beoordelingskader niet opgesteld is, en gaat er ook vanuit dat de verplichting tot dan niet in voege kan treden.

In artikel 6 wordt bepaald dat een inrichtende macht van het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs slechts veertien dagen tijd heeft om een bezwaar in te dienen bij AGION indien er beslist werd dat er niet voldaan werd aan de voorwaarde van openstelling. De decreetgever moet deze bezwaartermijn verlengen tot minstens twee maanden. De inrichtende macht moet immers voldoende tijd hebben om dit opnieuw te agenderen op een vergadering van haar bestuursorgaan.

Een schoolbestuur moet voor elk dossier tot financiering of subsidiëring in overleg gaan met de lokale overheid over hoe de openstelling zal gerealiseerd worden. Dat lijkt de Vlor moeilijk haalbaar. Er is ook geen enkele verplichting voor de lokale overheid om op die vraag tot overleg in te gaan, waardoor er mogelijk veel tijd verloren wordt en het schoolbestuur in ieder geval afhangt van de goodwill van de lokale overheid.

Zowel om tijdverlies bij dringende ingrepen te beperken als om contraproductieve situaties te vermijden waarbij een schoolgebouw open gesteld moet worden na kleine ingrepen, moet de verplichte openstelling minstens beperkt worden tot substantiële investeringen in nieuwbouw, ingrijpende energetische renovaties en aankoopdossiers in combinatie met werken na aankoop.

Dit decreet is vooral problematisch voor het vrij gesubsidieerd onderwijs. Het vrij gesubsidieerd onderwijs is via een dergelijk decreet afhankelijk van de interpretatie door AGION en van de goodwill van de lokale overheid die vaak inrichtende macht is van een andere onderwijsverstrekker, zonder verplichting voor de lokale overheid om actief te faciliteren voor het overleg of voor de concrete openstelling.

3.3 Handhaving en rapportering

De Vlor gaat akkoord dat de onderwijsinspectie de openstelling van schoolinfrastructuur kan controleren nadat die in gebruik is genomen, al is het onduidelijk wat de inhoud kan zijn van verdere modaliteiten van die controle.

In ieder geval zal er bij het bepalen van die modaliteiten rekening moeten worden gehouden dat er derde partijen betrokken zijn. Een schoolbestuur kan bij de aanvraag tot financiering of subsidiëring een lijst bijvoegen met de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken, maar niets belet die derden om af te haken tegen de datum van oplevering. Het schoolbestuur kan hiervoor niet verantwoordelijk worden gesteld, laat staan gesanctioneerd.

Leen Van Heurck
algemeen secretaris

Ann Verreth
voorzitter

VOORONTWERP VAN DECREET
van 17 februari 2023

Ontwerp van decreet over open scholen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° AGION: het Agentschap voor Infrastructuur in het Gesubsidieerd Onderwijs, opgericht bij decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs" naar een publiekrechtelijk vormgegeven externe verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs";
- 2° GO!: GO!-onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 3. De instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, de instellingen voor het deeltijds kunstonderwijs en de instellingen voor het volwassenenonderwijs kunnen alleen een beroep doen op de investeringsmiddelen van AGION en het GO! voor de aankoop, nieuwbouw van schoolinfrastructuur en voor renovatie groter dan 400m² van schoolinfrastructuur, als die schoolinfrastructuur wordt opengesteld voor derden conform dit decreet.

In afwijking van het eerste lid is er al dan niet tijdelijk geen verplichting de betreffende schoolinfrastructuur voor gebruik door derden open te stellen als aangetoond kan worden dat de openstelling van die schoolinfrastructuur niet mogelijk is door objectieve factoren.

De onderwijsinstelling beslist in het licht van haar onderwijsvisie, de specifieke lokale behoefte en de geografische context over de concrete invulling

en de voorwaarden van de activiteiten die worden georganiseerd in het kader van de openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur, vermeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 2. Procedure

Afdeling 1. AGION

Art. 4. De inrichtende macht dient een subsidieaanvraag in bij AGION voor de reguliere subsidiëring. De subsidieaanvraag bevat een van de volgende elementen:

- 1° een afdoende onderbouwde motivering waaruit de voorgenomen openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt;
- 2° een onderbouwde vraag voor een permanente of tijdelijke afwijking.

In het eerste lid wordt verstaan onder reguliere subsidiëring: de klassieke wijze waarop de inrichtende macht in het gesubsidieerd onderwijs beroep kan doen op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving.

Over de dossiers waarbij AGION optreedt in naam van de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden tussen AGION en de Vlaamse Gemeenschapscommissie de inhoudelijke afspraken en administratieve principes vastgelegd.

De afdoende onderbouwde motivering van de voorgenomen openstelling, vermeld in het eerste lid, 1°, bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° de beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld;
- 2° de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken;
- 3° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur;
- 4° een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

De onderbouwde vraag voor een tijdelijke- of permanente afwijking, vermeld in het eerste lid, 2°, bevat minstens de volgende elementen:

- 1° een analyse van objectieve factoren die de volstreekte onmogelijkheid impliceren om een deel van de schoolinfrastructuur open te stellen of een bewijs van de acties die de inrichtende macht heeft ondernomen om invulling te geven aan de openstelling van de schoolinfrastructuur;
- 2° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur.

AGION kan om bijkomende informatie, documenten of verduidelijkingen verzoeken.

Bestaande subsidieaanvragen die vanaf een jaar na de inwerkingtreding van het decreet in aanmerking komen voor een beslissing, bevatten de elementen en onderbouwing, vermeld in dit artikel.

Art. 5. AGION beslist over het voldoen aan de openstelling van de schoolinfrastructuur of over het toestaan van de gevraagde afwijking, op basis van de elementen in artikel 4. AGION gebruikt daartoe een in overleg met het GO! opgesteld, gezamenlijk beoordelingskader. AGION brengt de inrichtende macht op de hoogte van zijn beslissing.

Als AGION beslist dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur of dat geen afwijking wordt toegestaan, wordt de subsidieaanvraag, vermeld in artikel 4, niet goedgekeurd.

Als AGION een tijdelijke afwijking van de openstelling van de schoolinfrastructuur toestaat, bepaalt AGION de nadere voorwaarden.

Art. 6. §1. Tegen de beslissing van AGION dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan de inrichtende macht binnen veertien dagen nadat ze de beslissing van AGION heeft ontvangen, bij AGION een bezwaar indienen met een bijgevoegde motivering waaruit de openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt.

Tegen de beslissing van AGION om geen afwijking toe te staan van de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan de inrichtende macht binnen twee maanden nadat ze de beslissing van AGION heeft ontvangen, bij AGION een bezwaar indienen met een bijgevoegde motivering waaruit blijkt dat de openstelling onmogelijk is.

Nadat AGION het bezwaar heeft onderzocht en verdere vragen om verduidelijking en informatie heeft gesteld, als die nodig zijn, deelt AGION de definitieve beslissing mee aan de inrichtende macht.

§2. Als AGION de definitieve beslissing neemt dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur of dat geen afwijking wordt toegestaan, wordt de aanvraag van de inrichtende macht niet goedgekeurd.

Als AGION de definitieve beslissing neemt om een tijdelijke afwijking toe te staan van de verplichting tot openstelling, bepaalt AGION de nadere voorwaarden hiervoor.

Afdeling 2. GO!

Art. 7. Het GO! keurt de reguliere financiering van infrastructuurprojecten goed waarbij de schoolinfrastructuur wordt opengesteld aan derden. Het GO! gebruikt daartoe een in overleg met AGION opgesteld, gezamenlijk beoordelingskader.

In het eerste lid wordt verstaan onder reguliere financiering: de klassieke wijze waarop de inrichtende macht in het GO! een beroep kan doen op financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving.

Bij de goedkeuring zorgt het GO! dat per infrastructuurproject bij de openstelling van de schoolinfrastructuur minstens volgende elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier:

- 1° de beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld;
- 2° de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken;
- 3° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur;
- 4° een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

Als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk of permanent wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, zorgt het GO! ervoor dat minstens volgende elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier:

- 1° een analyse van objectieve factoren die de volstrekte onmogelijkheid impliceren om een deel van de schoolinfrastructuur open te stellen of een bewijs van de acties die de inrichtende macht heeft ondernomen om invulling te geven aan de openstelling van de schoolinfrastructuur;
- 2° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur.

Als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan het GO! minstens rapporteren over de voorwaarden die aan de tijdelijke afwijking verbonden zijn.

Hoofdstuk 3. Handhaving en rapportering

Art. 8. De onderwijsinspectie controleert de inrichtende machten op de openstelling van de schoolinfrastructuur nadat de schoolinfrastructuur in gebruik is genomen. Ze kan daartoe de beslissingen van AGION of het GO! op basis van het gezamenlijk beoordelingskader zoals bedoeld in de artikelen 5 en 7 opvragen.

Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de controle.

Art. 9. AGION kan de inrichtende machten van het gesubsidieerde onderwijs vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Het GO! kan haar scholen en scholengroepen vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 73.161/1
van 18 april 2023

over

een voorontwerp van decreet ‘over open scholen’

Op 22 februari 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over open scholen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 28 maart 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 april 2023.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt te bepalen dat sommige nieuwe infrastructuurprojecten van instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, voor deeltijds kunstonderwijs en van het volwassenenonderwijs voortaan slechts voor reguliere² financiering of subsidiëring in aanmerking komen, wanneer de schoolinfrastructuur waarvoor de investeringsmiddelen ter beschikking worden gesteld, wordt opengesteld voor derden, tenzij aangetoond wordt dat er objectieve factoren zijn waardoor een dergelijke openstelling niet mogelijk is (artikel 3).

Daartoe wordt voor het gesubsidieerd onderwijs bepaald op welke wijze dit tot uiting moet komen in de subsidieaanvraag (artikel 4), hoe het AGION over het voldaan zijn van de voorwaarde beslist (artikel 5) en op welke wijze tegen de beslissing van AGION bezwaar kan worden ingediend (artikel 6). Voor het Gemeenschapsonderwijs wordt bepaald hoe het GO! moet zorgen dat met die vereiste rekening wordt gehouden bij de goedkeuring van infrastructuurprojecten (artikel 7). De onderwijsinspectie krijgt de taak om te controleren of de schoolbesturen de betrokken schoolinfrastructuur na ingebruikname effectief openstellen voor derden (artikel 8), terwijl de schoolbesturen om een rapportering over het gebruik van de schoolinfrastructuur kan worden verzocht (artikel 9).

Het is de bedoeling dat het ontworpen decreet in werking treedt op de eerste dag van de derde maand na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 10).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. In artikel 2, 1°, van het voorontwerp wordt voor de omschrijving van het begrip “AGION” verwezen naar het betrokken decreet van 7 mei 2004, waarbij “het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs” werd opgericht. Het verdient dan ook aanbeveling om in artikel 2, 1°, melding te maken van de officiële benaming van het agentschap in kwestie. Nu is dat niet het

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

² Voor het gesubsidieerd onderwijs gaat het om de subsidiëring op grond van de artikelen 13 en 16 e.v. van de wet van 29 mei 1959 ‘tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving’; voor het Gemeenschapsonderwijs gaat het over de financiering op grond van artikel 13 van de wet van 29 mei 1959 en de “interne procedures”, op grond van artikel 30, § 1, eerste lid, 8°, 36, 2°, 3° en 4°, 44, § 1, 3° en 4°, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het Gemeenschapsonderwijs’.

geval in de mate erin melding wordt gemaakt van “het Agentschap voor Infrastructuur in het Gesubsidieerd Onderwijs”. Indien het de bedoeling is om in artikel 2, 1°, van het voorontwerp, uitdrukkelijk te refereren aan het gesubsidieerd onderwijs, te onderscheiden van het in artikel 2, 2°, van het voorontwerp, bedoelde gemeenschapsonderwijs, wordt dit in de omschrijving van het begrip “AGION” het best geëxpliciteerd met behoud van de officiële benaming van het betrokken agentschap. Daarenboven zou het meer correct zijn om in artikel 2, 2°, van het voorontwerp te schrijven: “GO!: het gemeenschapsonderwijs zoals bedoeld in artikel 2 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs”.

Artikel 4

4. Noch in de organieke regeling voor het basis-, secundair en deeltijds kunstonderwijs, noch in de organieke regeling voor het volwassenenonderwijs, wordt nog gebruikgemaakt van de verouderde term “inrichtende macht”. Wel komt die term nog voor in de artikelen 13 en volgende van de reeds genoemde wet van 29 mei 1959, die de basis vormen voor de “reguliere subsidiëring”. Aangezien het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet evenwel een autonome tekst betreft, verdient het aanbeveling om in de onderscheiden bepalingen ervan de term “inrichtende macht” te vervangen door de woorden “school- of centrumbestuur”.

5. Ter wille van de rechtszekerheid verdient het aanbeveling om in artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp, te verduidelijken wat precies moet worden begrepen onder de “reguliere subsidiëring”. Nu wordt het begrip “reguliere subsidiëring” immers op een algemene wijze omschreven als “de klassieke wijze waarop de inrichtende macht in het gesubsidieerd onderwijs beroep kan doen op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving”.³ In de mate van het mogelijke zou het betrokken begrip moeten worden gespecificeerd met verwijzing naar de beoogde bepalingen in “de geldende onderwijsregelgeving”. Eenzelfde opmerking kan worden gemaakt bij de omschrijving van het begrip “reguliere financiering” in artikel 7, tweede lid, van het voorontwerp.

6. Het verdient aanbeveling om, minstens in de memorie van toelichting, te verduidelijken op basis van welke regelgeving of samenwerking AGION optreedt in naam van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (artikel 4, derde lid, van het voorontwerp). Het is evenmin duidelijk waarop – in hetzelfde lid – de vast te leggen “inhoudelijke afspraken en administratieve principes” precies betrekking hebben en of er bijvoorbeeld mee wordt bedoeld op het optreden “in naam van” of op de voorwaarde inzake “open scholen” om subsidies toe te kennen. Ook wat dit

³ Naar het zeggen van de gemachtigde wordt onder “reguliere subsidiëring” verstaan “de klassieke wijze (...) om beroep te doen op de financiële middelen van AGION. Dit wil dus zeggen concreet dat het gaat om de klassieke manier van subsidiëring zoals gekend bij ontstaan van AGION en rechtsvoorganger DIGO. Concreet wil dit dus zeggen dat het niet gaat om alternatieve financiering zoals DBFM of huursubsidie. Voor wat het GO! betreft (...) zijn het de centrale diensten die bevoegd zijn voor de grote werken zoals nieuwbouw, uitbreidingen, capaciteitsprojecten en aankopen. Dit gebeurt op voorstel van de raad van bestuur van een scholengroep. Hierbij wordt gewerkt met integraalplannen”.

laatste aspect betreft, wordt het best enige verduidelijking opgenomen in de memorie van toelichting.⁴

7. In artikel 4, zevende lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat “[b]estaande subsidieaanvragen die vanaf een jaar na de inwerkingtreding van het decreet in aanmerking komen voor een beslissing, (...) de elementen en onderbouwing, vermeld in dit artikel [bevatten]”.

Deze bepaling doet de vraag rijzen of de verwijzing naar “bestaande aanvragen” betekent dat de ontworpen regeling niet onmiddellijk van toepassing is op hangende subsidieaanvragen maar dat die daarvoor pas in aanmerking komen vanaf een jaar na de inwerkingtreding van het ontworpen decreet en dit in tegenstelling tot nieuwe aanvragen die worden ingediend na de inwerkingtreding van de ontworpen regeling en op welke deze laatste wel onmiddellijk van toepassing zou zijn. Aan de gemachtigde werd op dit punt om een bijkomende verduidelijking verzocht in het licht van onder meer de overeenstemming met het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheidsbeginsel, temeer daar een dergelijke bepaling niet ten aanzien van het gemeenschapsonderwijs lijkt voor te komen. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“De bedoeling van deze bepaling is om er juist voor te zorgen dat niet enkel nieuwe aanvragen die worden ingediend bij AGION onder [de] regeling vallen, maar ook aanvragen die al werden ingediend en in aanmerking komen voor een beslissing van de raad van bestuur. Het gaat er dus in essentie om, om ook reeds ingediende aanvragen onder het toepassingsgebied te laten vallen. Maar dit moet op een redelijke manier gebeuren. Het zou onredelijk zijn om reeds ingediende aanvragen, onmiddellijk en zonder voorbereidingsstijd voor de schoolbesturen, aan de nieuwe verplichting te onderwerpen. Een infrastructuurproject, en de voorbereidingsfase ervan, is een intensief gebeuren dat de nodige tijd in beslag neemt. De bepaling zorgt er in essentie voor dat er een jaar gegeven wordt aan de ingediende subsidieaanvragen, om zich aan te passen met het oog op de voorlegging aan de raad van bestuur van hun aanvraag. Aanvragen die binnen het jaar na de inwerkingtreding aan bod zouden komen voor een beslissing door de raad van bestuur, vallen niet onder het toepassingsgebied. Deze bepaling is gelieerd aan de werkwijze gesubsidieerd onderwijs waar er een wachtlijst is van ingediende subsidieaanvragen en die dus volgens de chronologie van de wachtlijst aan bod komen voor voorlegging aan de raad van bestuur. Dit is objectief anders bij het GO! gezien het GO! zelf schoolbestuur is en bouwheer, en het dus zoals hoger gesteld de centrale diensten [zijn] die bevoegd zijn voor de grote werken zoals nieuwbouw, uitbreidingen, capaciteitsprojecten en aankopen. Dit gebeurt op voorstel van de raad van bestuur van een scholengroep. Hierbij wordt gewerkt met integraalplannen en huisvestingsplannen. Dit is dus anders dan de benadering van de chronologie van de wachtlijst bij het gesubsidieerd onderwijs”.

⁴ De gemachtigde deelde in verband met het bepaalde in artikel 4, derde lid, van het voorontwerp, mee wat volgt: “Om de aantrekkingskracht en de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te behouden én te versterken investeert de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) extra in de verbetering van de Nederlandstalige onderwijsinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze supplementaire middelen zijn bestemd voor de subsidiëring van de schoolgebouwen in het basis- en secundair onderwijs. De Vlaamse Gemeenschapscommissie en AGION sluiten hiervoor protocolakkoorden af. De VGC legt jaarlijks deze bijkomende middelen vast. AGION wendt dit extra budget aan om de subsidieaanvragen versneld te financieren volgens de subsidiëeringsprocedures en subsidieregels die AGION hanteert”.

Het verdient aanbeveling om de aangehaalde verduidelijking te integreren in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

Artikel 5

8. De artikelen 5 en 7, eerste lid, van het voorontwerp, doen ervan blijken dat AGION en het GO! in onderling overleg een “gezamenlijk beoordelingskader” opstellen dat zal gebruikt worden om de subsidieaanvragen of infrastructuurprojecten, al naargelang het geval, goed te keuren. Het is evenwel onduidelijk wat de juridische aard van dit beoordelingskader is en of het al dan niet verordenend van aard zou kunnen zijn. Hoewel de gemachtigde verzekerde dat het enkel gaat om praktische richtlijnen die moeten waarborgen dat AGION en het GO! de regeling op dezelfde wijze interpreteren, valt niet uit te sluiten dat een dergelijk beoordelingskader elementen bevat die nieuw zijn in vergelijking met de bepalingen van het voorontwerp of die deze bepalingen een meer specifieke invulling geven.⁵

De artikelen 5 en 7, eerste lid, van het voorontwerp kunnen in elk geval niet zo begrepen worden dat deze zouden toestaan dat AGION en het GO! door de decreetgever “onvoldoende omstandige [gemaakte] beleidskeuzes” door middel van het gezamenlijk beoordelingskader zouden kunnen verfijnen. Een dergelijke werkwijze zou immers op gespannen voet kunnen komen te staan met het bepaalde in artikel 24, § 5, van de Grondwet.

Indien het effectief de bedoeling is dat – zoals door de gemachtigde werd bevestigd – het gezamenlijk beoordelingskader neerkomt op uitsluitend een geheel van praktische richtlijnen zonder enig verordenend karakter, zou die draagwijdte duidelijker uit de tekst van de ontworpen bepalingen moeten kunnen worden afgeleid.

Artikel 6

9. Uit artikel 6, § 1, eerste en tweede lid, van het voorontwerp, blijkt dat de school- en centrubesturen over een verschillende bezwaartermijn beschikken naargelang het bezwaar gericht is tegen ofwel een beslissing dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling, ofwel een beslissing om geen afwijking toe te staan. Nochtans wordt in de memorie van toelichting melding gemaakt van een bezwaartermijn van twee maanden om een bezwaar met motivering in te dienen en wordt aangestipt dat ten gevolge van een opmerking van de VLOR “de bezwaartermijn [werd] aangepast van veertien dagen naar twee maanden”, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat het niet de bedoeling is om twee verschillende bezwaartermijnen te hanteren. Indien dit toch het geval zou zijn, moet worden opgemerkt dat het verschil in behandeling dat hierdoor ontstaat weliswaar gestoeld is op een objectief criterium, met name de inhoud van de beslissing, maar dat bij de pertinentie van dit criterium ernstige vragen zouden kunnen rijzen in het licht van de doelstelling van de betrokken bepaling.

⁵ Zoals bijv. een nadere invulling van het begrip “derden” of bijkomende voorwaarden met betrekking tot de consultatie van het lokale bestuur of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 7

10. In artikel 7, derde en vierde lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat bij de goedkeuring het GO! ervoor “zorgt” dat minstens een aantal elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier. Vraag is of de betrokken bepalingen niet beter worden geredigeerd op een manier die nauwer aansluit bij de formele beslissingsstructuur binnen het Gemeenschapsonderwijs. Uit de verschillende bepalingen van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het gemeenschapsonderwijs’, blijkt immers duidelijk welke organen voorstellen kunnen doen over grote infrastructuurwerken.⁶ Het derde en het vierde lid van artikel 7 van het voorontwerp zouden dan zo kunnen worden geformuleerd dat de voorwaarden worden opgelegd aan de organen die voorstellen kunnen doen overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het bijzonder decreet van 14 juli 1998. Op die wijze hoeft niet te worden afgeweken van het bijzonder decreet en blijft het gaan om de toepassing van de algemene regels die op de verschillende infrastructuurprojecten van toepassing zijn.

11. In artikel 7, vijfde lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat “het GO! minstens⁷ [kan] rapporteren over de voorwaarden die aan de tijdelijke afwijking verbonden zijn”. In artikel 5, derde lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat, als AGION een tijdelijke afwijking van de openstelling van de schoolinfrastructuur toestaat, “AGION de nadere voorwaarden [bepaalt]”. Waar het, wat het gemeenschapsonderwijs betreft, gaat om een loutere mogelijkheid voor het GO! om te “rapporteren” over de betrokken voorwaarden, gaat het ten aanzien van de gesubsidieerde instellingen om een verplichting. Het verschil in behandeling tussen de onderwijsinstellingen dat daaruit voortvloeit kan weliswaar worden geacht op een objectief criterium te zijn gesteund, waaromtrent evenwel de vraag rijst of dat criterium wel pertinent is in het licht van de doelstelling van de ontworpen regeling. Als het betrokken verschil in behandeling behouden zou blijven, zal erop moeten worden toegezien dat ervoor een passende verantwoording valt te geven.

Artikel 9

12. In artikel 9, eerste lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat AGION “de inrichtende machten van het gesubsidieerde onderwijs [kan] vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur”. In artikel 9, tweede lid, wordt in gelijkaardige zin bepaald dat het GO! “haar scholen en scholengroepen [kan] vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur”.

⁶ In eerste instantie behoort dit tot de bevoegdheid van de raad van bestuur van de scholengroep (artikel 23, § 1, 4°, e) en f) en de algemeen directeur van de scholengroep (artikel 30, § 1, 8°) en in tweede instantie tot de bevoegdheid van de afgevaardigd-bestuurder (artikel 44, § 1, 4°).

⁷ Het woord “minstens” is niet duidelijk in deze context.

De gemachtigde verduidelijkt dat de aangehaalde bepalingen “van toepassing [zijn] op de scholen die subsidies ontvingen gekoppeld aan de voorwaarde van het decreet”. Indien dit de bedoeling is, zou de redactie van de aangehaalde bepalingen moeten worden gespecificeerd aangezien er nu uit zou kunnen worden afgeleid dat deze gericht zijn tot alle schoolbesturen, ook de schoolbesturen die geen infrastructuursubsidies hebben ontvangen of infrastructuurprojecten hebben gerealiseerd met toepassing van de ontworpen regeling.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° AGION: het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, opgericht bij decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs" naar een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs";
- 2° GO!: het gemeenschapsonderwijs zoals bedoeld in artikel 2 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs.

Art. 3. De instellingen voor gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, de instellingen voor het deeltijds kunstonderwijs en de instellingen voor het volwassenenonderwijs kunnen alleen een beroep doen op de investeringsmiddelen van AGION en het GO! voor de aankoop, nieuwbouw van schoolinfrastructuur en voor renovatie groter dan 400m² van schoolinfrastructuur als die schoolinfrastructuur wordt opengesteld voor derden conform dit decreet.

In afwijking van het eerste lid is er al dan niet tijdelijk geen verplichting de betreffende schoolinfrastructuur voor gebruik door derden open te stellen als aangetoond kan worden dat de openstelling van die schoolinfrastructuur niet mogelijk is door objectieve factoren.

De onderwijsinstelling beslist in het licht van haar onderwijsvisie, de specifieke lokale behoefte en de geografische context over de concrete invulling en de voorwaarden van de activiteiten die worden georganiseerd in het kader van de openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur, vermeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 2. Procedure

Afdeling 1. AGION

Art. 4. Het school- of centrumbestuur dient een subsidieaanvraag in bij AGION voor de reguliere subsidiëring. De subsidieaanvraag bevat een van de volgende elementen:

- 1° een afdoende onderbouwde motivering waaruit de voorgenomen openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt;
- 2° een onderbouwde vraag voor een permanente of tijdelijke afwijking.

In het eerste lid wordt verstaan onder reguliere subsidiëring: de klassieke wijze waarop het school- of centrumbestuur in het gesubsidieerd onderwijs een

beroep kan doen op de financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving.

Over de dossiers waarbij AGION optreedt in naam van de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden tussen AGION en de Vlaamse Gemeenschapscommissie de inhoudelijke afspraken en administratieve principes vastgelegd.

De afdoende onderbouwde motivering van de voorgenomen openstelling, vermeld in het eerste lid, 1°, bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° de beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld;
- 2° de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken;
- 3° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur;
- 4° een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

De onderbouwde vraag voor een tijdelijke of permanente afwijking, vermeld in het eerste lid, 2°, bevat minstens de volgende elementen:

- 1° een analyse van objectieve factoren die de volstrekte onmogelijkheid impliceren om een deel van de schoolinfrastructuur open te stellen of een bewijs van de acties die het school- of centrumbestuur heeft ondernomen om invulling te geven aan de openstelling van de schoolinfrastructuur;
- 2° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur.

AGION kan om bijkomende informatie, documenten of verduidelijkingen verzoeken.

Bestaande subsidieaanvragen die vanaf een jaar na de inwerkingtreding van het decreet in aanmerking komen voor een beslissing, bevatten de elementen en onderbouwing, vermeld in dit artikel.

Art. 5. AGION beslist over het voldoen aan de openstelling van de schoolinfrastructuur of over het toestaan van de gevraagde afwijking, op basis van de elementen in artikel 4. AGION gebruikt daartoe een in overleg met het GO! opgesteld, gezamenlijk beoordelingskader. AGION brengt het school- of centrumbestuur op de hoogte van zijn beslissing.

Als AGION beslist dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur of dat geen afwijking wordt toegestaan, wordt de subsidieaanvraag, vermeld in artikel 4, niet goedgekeurd.

Als AGION een tijdelijke afwijking van de openstelling van de schoolinfrastructuur toestaat, bepaalt AGION de nadere voorwaarden.

Art. 6. §1. Tegen de beslissing van AGION dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan het school- of centrumbestuur binnen twee maanden nadat het de beslissing van AGION heeft ontvangen, bij AGION een bezwaar indienen met een bijgevoegde motivering waaruit de openstelling van de schoolinfrastructuur blijkt.

Tegen de beslissing van AGION om geen afwijking toe te staan van de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan het school- of centrumbestuur binnen twee maanden nadat het de beslissing van AGION heeft ontvangen,

bij AGION een bezwaar indienen met een bijgevoegde motivering waaruit blijkt dat de openstelling onmogelijk is.

Nadat AGION het bezwaar heeft onderzocht en verdere vragen om verduidelijking en informatie heeft gesteld, als die nodig zijn, deelt AGION de definitieve beslissing mee aan het school- of centrumbestuur.

§2. Als AGION de definitieve beslissing neemt dat niet voldaan is aan de voorwaarde van de openstelling van de schoolinfrastructuur of dat geen afwijking wordt toegestaan, wordt de aanvraag van het school- of centrumbestuur niet goedgekeurd.

Als AGION de definitieve beslissing neemt om een tijdelijke afwijking toe te staan van de verplichting tot openstelling, bepaalt AGION de nadere voorwaarden hiervoor.

Afdeling 2. GO!

Art. 7. Het GO! keurt de reguliere financiering van infrastructuurprojecten goed waarbij de schoolinfrastructuur wordt opengesteld aan derden. Het GO! gebruikt daartoe een in overleg met AGION opgesteld, gezamenlijk beoordelingskader.

In het eerste lid wordt verstaan onder reguliere financiering: de klassieke wijze waarop het school- of centrumbestuur in het GO! een beroep kan doen op financiële middelen voor investeringen in schoolinfrastructuur conform de geldende onderwijsregelgeving.

Bij de goedkeuring zorgt het GO! ervoor dat per infrastructuurproject bij de openstelling van de schoolinfrastructuur minstens de volgende elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier door de bevoegde organen overeenkomstig de bepalingen van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs:

- 1° de beschrijving van de delen van de schoolinfrastructuur die worden opengesteld;
- 2° de voorgenomen derden die de schoolinfrastructuur zullen gebruiken;
- 3° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur;
- 4° een engagementsverklaring om derden de opengestelde schoolinfrastructuur te laten gebruiken.

Als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk of permanent wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, zorgt het GO! ervoor dat minstens de volgende elementen opgenomen zijn in het aanvraagdossier door de bevoegde organen overeenkomstig de bepalingen van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs:

- 1° een analyse van objectieve factoren die de volstreekte onmogelijkheid impliceren om een deel van de schoolinfrastructuur open te stellen of een bewijs van de acties die het school- of centrumbestuur heeft ondernomen om invulling te geven aan de openstelling van de schoolinfrastructuur;
- 2° een verslag van de consultatie van het lokale bestuur inzake de realisatie van een openstelling van de betreffende schoolinfrastructuur. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad treedt de Vlaamse Gemeenschapscommissie op als Vlaams lokaal bestuur.

Als een infrastructuurproject wordt goedgekeurd waarbij tijdelijk wordt afgeweken van de openstelling van de schoolinfrastructuur, kan het GO! minstens rapporteren over de voorwaarden die aan de tijdelijke afwijking verbonden zijn.

Hoofdstuk 3. Handhaving en rapportering

Art. 8. De onderwijsinspectie controleert het school- of centrumbestuur dat gesubsidieerd of gefinancierd werd overeenkomstig dit decreet, op de openstelling van de schoolinfrastructuur nadat de schoolinfrastructuur in gebruik is genomen. Ze kan daartoe de beslissingen van AGION of het GO! op basis van het gezamenlijke beoordelingskader zoals bedoeld in artikel 4 en 7 opvragen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de controle.

Art. 9. AGION kan het school- of centrumbestuur van het gesubsidieerd onderwijs dat gesubsidieerd werd overeenkomstig dit decreet, vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Het GO! kan haar scholen en scholengroepen die gefinancierd werden overeenkomstig dit decreet, vragen om te rapporteren over het gebruik van de schoolinfrastructuur.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 2 juni 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS